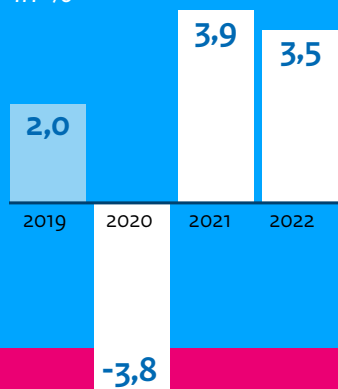

Macro Economische Verkenning 2022

Het economisch herstel krijgt vaart, ervan uitgaande dat een nieuwe lockdown niet nodig zal zijn.

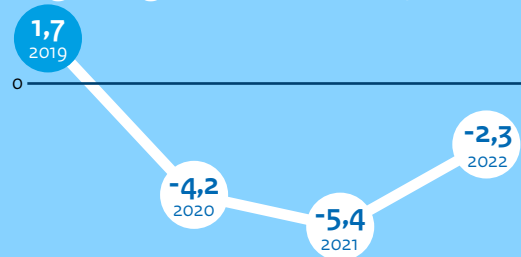
Ontwikkeling bbp in %

Overheidsschuld, in % van bbp

2019	48,5
2020	54,3
2021	57,5
2022	56,5

Begrotingsaldo, in % van bbp

De overheidsfinanciën zijn ondanks de coronaklap niet in gevaar en herstellen in lijn met de economie.

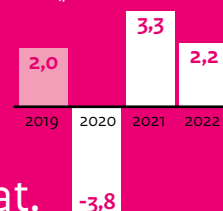
De krapte op de arbeidsmarkt is in veel sectoren weer teruggekeerd.

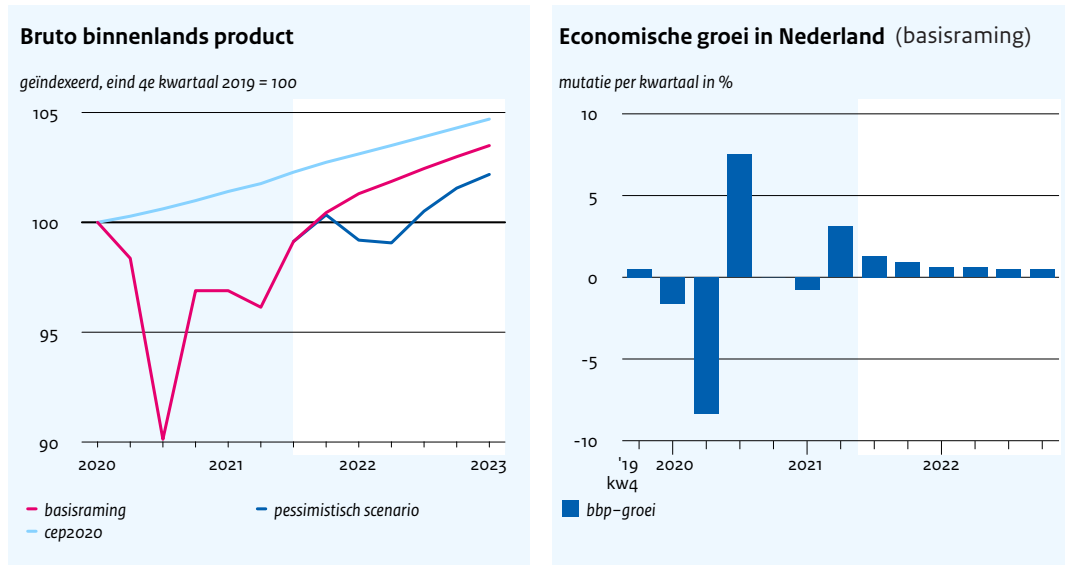
Voor elke 5 werkzoekenden zijn er inmiddels 6 vacatures.

In het scenario waarin een nieuwe lockdown wel nodig is, vertraagt het herstel, maar blijft de economie veerkrachtig. Verondersteld is dat de overheidssteun in dit geval wordt hervat.

Ontwikkeling bbp in % (pessimistisch scenario)

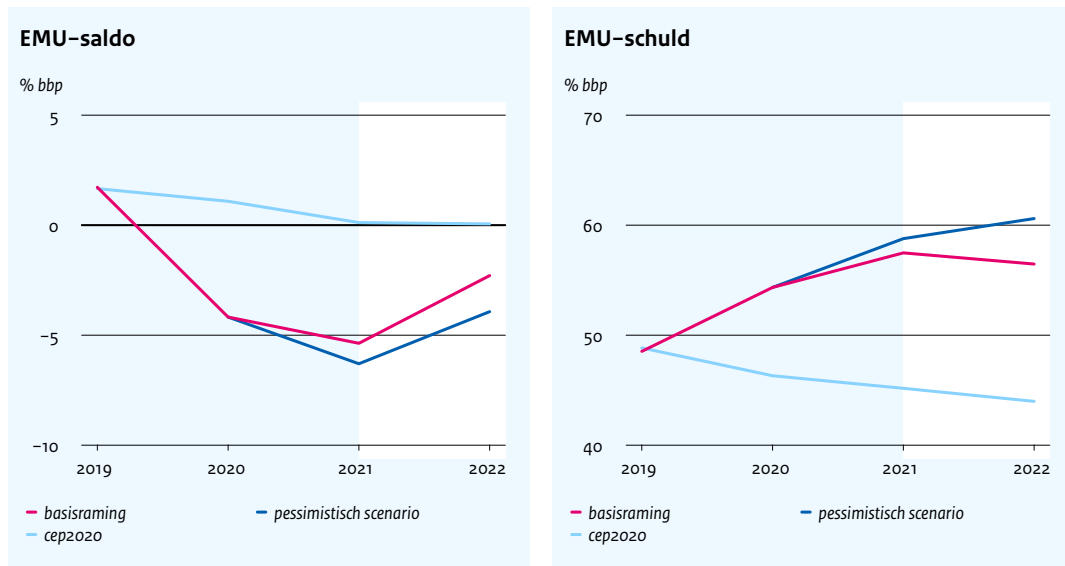

De economie doorstaat de coronacrisis verrassend goed. De verspreiding van het coronavirus blijft echter een bron van onzekerheid. Die zal bepalend zijn voor het hersteltempo. In de basisraming is er zowel dit jaar als volgend jaar stevige economische groei. Daarbij gaan we ervan uit dat er geen grootschalige contactbeperkingen nodig zijn. In het pessimistische scenario is er wel een nieuwe lockdown nodig.

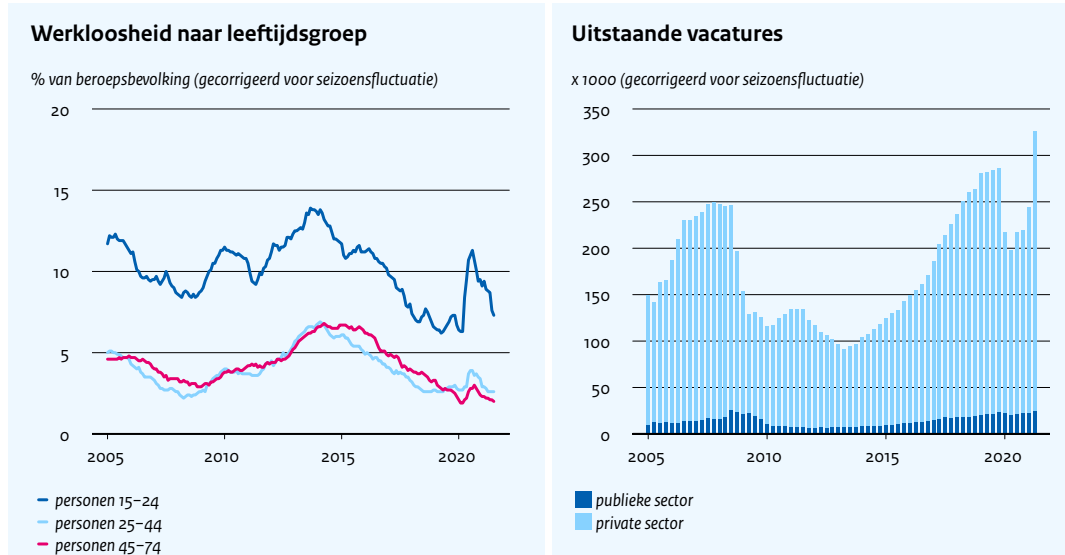
Bron: CBS en CPB ([databestand, link](#)).

De overheidsfinanciën zijn ondanks de coronaklap niet in gevaar en herstellen in lijn met economie

Bron: CBS en CPB ([databestand, link](#)).

De werkloosheid is bijna terug op het lage niveau van vóór de coronacrisis. Ook het onbenut arbeidspotentieel (een ruimere maat van werkloosheid) is sinds een piek in het tweede kwartaal van 2020 gedaald, maar is nog niet helemaal terug op het lage niveau van vóór de crisis. Het aantal vacatures is in de eerste helft van vorig jaar gedaald, en vertoont sindsdien een stijging. De schaarste lijkt het meest acuut te zijn in het onderwijs, de ICT, de gezondheidszorg, en de technische beroepen.

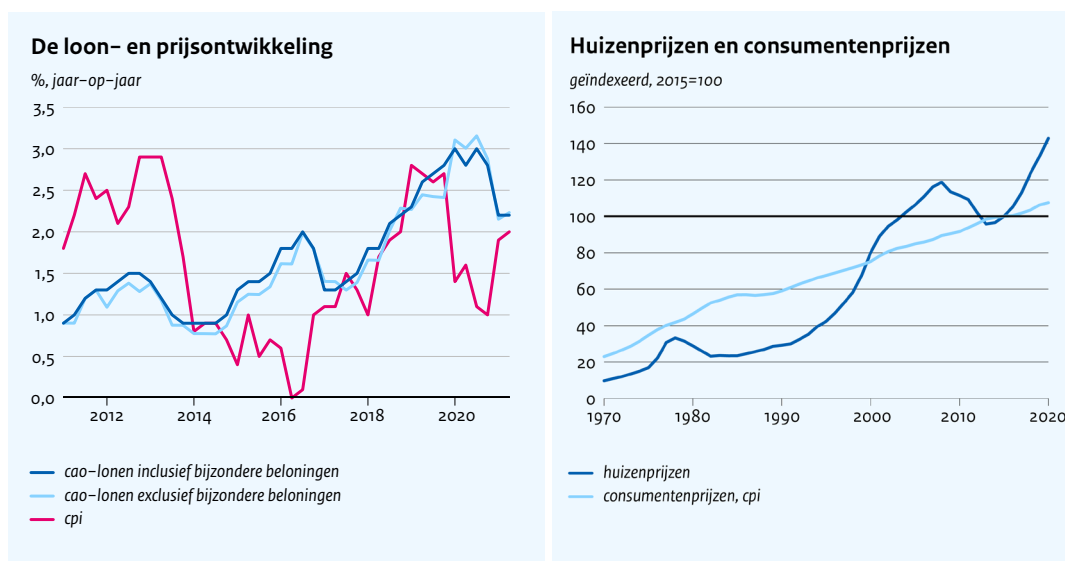

Bron: CBS, eigen bewerking cijfers CBS ([databestand.link](#)).

Beschouwing Inflatie: wie prijst zich rijk?

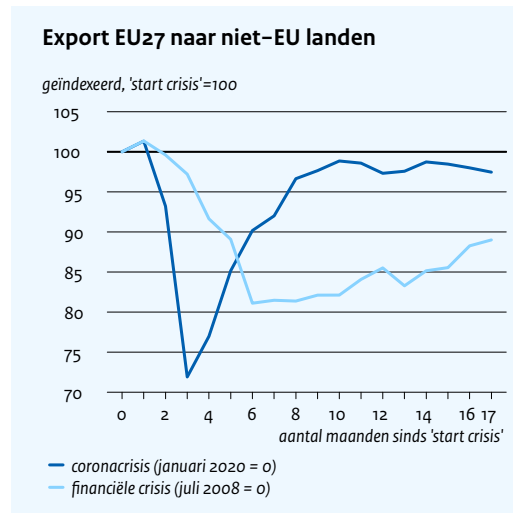
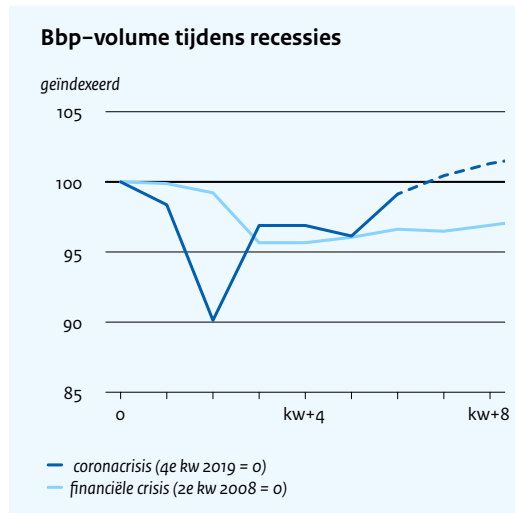
De recente toename van de consumentenprijzen is waarschijnlijk tijdelijk; langdurige sterke stijging van prijzen van huizen en andere vermogenstitels is wel reden tot zorg. De recente oploep van inflatie is waarschijnlijk tijdelijk omdat de onderliggende oorzaken lijken af te nemen. Ook zijn er geen aanwijzingen voor het op gang komen van een loon-prijsspiraal. De al wat langere trend van hogere prijzen van huizen, aandelen en andere vermogenstitels geeft wel aanleiding tot zorg, omdat dit leidt tot groeiende vermogensongelijkheid en risico's kent voor de financiële stabiliteit.

De huizenprijzen nemen al langer en sneller toe dan de consumentenprijzen en lonen.

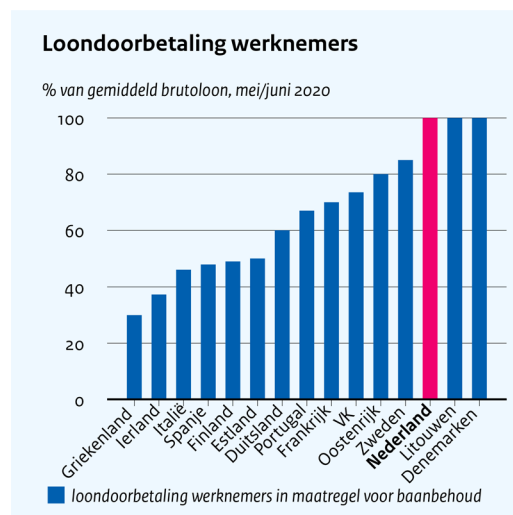
Bron: CBS, Eurostat ([databestand.link](#)).

Twaalf jaar na de financiële crisis (2008-2009) kwam de coronacrisis, die een heel ander verloop liet zien. De economische klap was aanvankelijk groter dan tijdens Grote Recessie, maar het herstel verliep ook een stuk sneller. Vooral de goederenhandel veerde veel sneller terug tot haar pre-crisis niveau dan twaalf jaar geleden.

Bron: CBS, WTM ([databestand.link](#)).

In Europees perspectief was het steunpakket in Nederland in 2020 bovengemiddeld groot, zeker in verhouding tot de daling van het bbp. Het aandeel van de loonkostensubsidies in het Nederlandse steunpakket was internationaal gezien relatief groot in 2020. Dat geldt ook voor de loondoorbetaling voor werknemers en de vergoeding voor werkgevers.

Bron: CPB Notitie Analyse economische effecten steunpakketten 2020 (te verschijnen), OESO ([link](#)). Steunpakket van Ierland is gerapporteerd in bnp*. Voor Duitsland zijn geen gegevens beschikbaar over de omvang van de loonkostensubsidies. ([databestand.link](#)).

Kerngegevens basisraming voor Nederland, 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<i>mutaties per jaar in %</i>						
Internationale economie						
Relevant wereldhandelsvolume goederen en diensten	5,4	3,7	3,1	-9,3	6,6	6,6
Concurrentenprijs (a)	1,2	-0,4	3,9	0,3	3,6	1,5
Olieprijs (dollars per vat)	54,3	70,9	64,3	41,8	69,5	69,4
Eurokoers (dollar per euro)	1,13	1,18	1,12	1,14	1,19	1,18
Lange rente Nederland (niveau in %)	0,5	0,6	-0,1	-0,4	-0,3	-0,3
Volume bbp en bestedingen						
Bruto binnenlands product (bbp, economische groei)	2,9	2,4	2,0	-3,8	3,9	3,5
Consumptie huishoudens	2,1	2,2	0,9	-6,6	2,4	5,8
Consumptie overheid	0,9	1,7	2,8	1,0	6,0	1,5
Investerings (inclusief voorraden)	4,2	3,9	7,7	-5,4	1,7	3,6
Uitvoer van goederen en diensten	6,5	4,3	2,0	-4,8	6,8	5,4
Invoer van goederen en diensten	6,2	4,7	3,2	-5,5	6,5	6,4
Prijzen, lonen en koopkracht						
Prijs bruto binnenlands product	1,3	2,4	3,0	2,3	2,3	1,8
Uitvoerprijs goederen en diensten, exclusief energie	1,3	0,9	1,0	-0,4	4,2	1,3
Prijs goedereninvoer	3,6	2,2	-1,1	-5,1	8,3	1,2
Inflatie, geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp)	1,3	1,6	2,7	1,1	1,9	1,8
Loonvoet bedrijven (per uur) (d)	0,9	1,9	2,6	7,6	-0,4	1,1
Cao-loon bedrijven (c)	1,5	2,0	2,4	2,8	2,0	2,2
Koopkracht, statisch, mediaan alle huishoudens	0,3	0,0	1,1	2,5	0,8	0,1
Arbeidsmarkt						
Beroepsbevolking	0,8	1,2	1,6	0,4	0,3	1,2
Werkzame beroepsbevolking	2,1	2,3	2,0	0,0	0,8	1,1
Werkloze beroepsbevolking (in duizend personen)	438	350	314	357	315	330
Werkloze beroepsbevolking (niveau in % beroepsbevolking)	4,9	3,8	3,4	3,8	3,4	3,5
Werkgelegenheid (in uren)	2,4	2,7	2,1	-2,7	2,3	1,8
Overig						
Arbeidsinkomensquote (niveau in %)	73,3	73,6	73,9	74,9	73,3	73,9
Arbeidsproductiviteit bedrijven (per uur)	0,6	-0,2	0,0	-1,2	1,5	1,6
Individuele spaarquote (in % beschikbaar inkomen) (b)	3,5	4,0	4,5	11,6	11,4	6,8
Saldo lopende rekening (niveau in % bbp)	10,8	10,8	9,4	7,0	8,2	8,9
<i>niveau in % bbp</i>						
Collectieve sector						
EMU-saldo	1,3	1,4	1,7	-4,2	-5,4	-2,3
EMU-schuld (ultimo jaar)	56,9	52,4	48,5	54,3	57,5	56,5
Collectieve lasten	38,7	38,8	39,3	39,7	38,8	38,3
Bruto collectieve uitgaven	42,9	42,8	42,4	48,4	48,1	44,5
(a) Goederen en diensten, exclusief grond- en brandstoffen. (b) Niveau; beschikbaar gezinsinkomen is inclusief collectieve besparingen. (c) Voorheen contractloon bedrijven. (d) De loonkostensubsidie NOW, en de continuïteitsbijdrage in de zorg, hebben een opwaarts effect op de loonvoetmutatie bedrijven in 2020 van 3,3%-punt en een neerwaarts effect van 1,6%-punt in 2021 en 1,5%-punt in 2022.						

Bron: CPB ([databestand](#), [link](#)).